

Pædagogisk tilsyn i Københavns Kommune

Det pædagogiske tilsyn skal sørge for, at alle institutioner i Københavns Kommune fungerer godt og overholder gældende lovgivning. Tilsynet ser på dagligdagen i institutionen og på det pædagogiske arbejde med børnene.

Det årlige tilsyn består af:

- Et anmeldt tilsynsbesøg, hvor den tilsynsførende pædagogiske konsulent observerer det daglige arbejde med børnene ud fra en række observationskriterier¹.
- En faglig dialog med ledelse og repræsentanter for medarbejdere og forældre.
- En tilsynsrapport, der samler op på observationer og faglig dialog, og hvor der på baggrund af tilsynet gives en vurdering af den pædagogiske indsats.

Tilsynsrapporten præsenteres og drøftes som et fast punkt på det årlige forældremøde. Skolebestyrelsen orienteres desuden om tilsynsrapporten, og eventuelle opfølgningsindsatser drøftes på et fælles årligt møde mellem forældreråd og skolebestyrelse.

Den pædagogiske konsulent

Alle institutioner i Københavns Kommune har en pædagogisk konsulent tilknyttet. Den pædagogiske konsulent rådgiver og vejleder løbende institutionen om blandt andet pædagogik, faglig udvikling og forældresamarbejde.

Det er institutionens tilknyttede pædagogiske konsulent eller en anden konsulent fra områdeforvaltningen, der gennemfører det årlige tilsynsbesøg og skriver tilsynsrapporten.

Den bydækkende tilsynsenhed

For at understøtte uvildigheden i tilsynet er der i Københavns Kommune etableret en bydækkende tilsynsenhed, som ikke har løbende samarbejde med institutionerne. Tilsynsenheden deltager i 10% af tilsynene i tilfældigt udvalgte institutioner. Det er tilsynsenhedens opgave dels at kontrollere, at det pædagogiske tilsyn udføres som beskrevet i Københavns Kommunes tilsynskoncept, dels at bidrage med et uvildigt og udefrakommende blik i vurderingen af den pædagogiske praksis.

Hvis du vil vide mere

Har du spørgsmål til rapporten, er du velkommen til at kontakte lederen i institutionen.

Du kan læse mere om kvalitet og tilsyn samt opfølgning på tilsyn på [Københavns Kommunes hjemmeside](#).

¹ I institutioner, der i et tilsynsår har fået vurderingen "Vedligehold indsats" i alle temaer, gennemføres i det efterfølgende tilsynsår ikke et ordinært tilsyn, men et Light-tilsyn. Light-tilsynet består af en vedligeholdelsesdialog, men der gennemføres ikke observationer, ligesom der heller ikke gives en vurdering af den pædagogiske indsats.

Læsevejledning

I rapporten på de kommende sider kan du læse konklusionerne fra det seneste tilsyn i institutionen. I slutningen af rapporten finder du institutionens beskrivelse af opfølgning på sidste års tilsyn samt kommentarer til dette års tilsynsrapport. I bilaget til rapporten finder du institutionens selvregistrering, der omhandler lovgivningsmæssige og kommunale minimumskrav.

Tilsyn med den pædagogiske kvalitet

Tilsynet i Københavns Kommune føres ud fra en række kriterier, som er væsentlige for at skabe rammer for børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Kriterierne er kategoriseret under seks temaer med afsæt i Københavns Kommunes målsætninger for KKFO'er:

1. Samspil og relationer mellem børn og voksne
2. Børnefællesskaber og leg
3. Kommunikation og bevægelse
4. Forældresamarbejde
5. Sammenhæng i overgange
6. Evalueringskultur

Vurdering af indsats i tilsynsrapporten

Det pædagogiske arbejde i institutionen vurderes på baggrund af observationer og dialog om kriterierne i de seks temaer. For hvert tema giver den pædagogiske konsulent en vurdering af, hvordan institutionen skal arbejde videre med indsatsen med en af de fire kategorier nedenfor.

Institutionen skal vedligeholde indsatsen betyder, at institutionen skal fortsætte det gode pædagogiske arbejde og løbende udvikle deres praksis.

Institutionen skal justere indsatsen betyder, at institutionen skal fortsætte det gode pædagogiske arbejde og foretage nødvendige justeringer i deres praksis. Den tilsynsførende kan evt. give konkrete anvisninger på opfølgende tiltag.

Institutionen skal ændre indsatsen betyder, at institutionen skal foretage ændringer i deres praksis, og den tilsynsførende giver konkrete anvisninger på opfølgende tiltag.

Institutionen skal iværksætte en ny indsats betyder, at institutionen skal gøre noget væsentligt andet i deres praksis, end de gør i dag, og den tilsynsførende giver konkrete anvisninger på opfølgende tiltag.

Anvisninger og strakspåbud

I forbindelse med tilsynet kan den pædagogiske konsulent give en eller flere konkrete anvisninger på opfølgende tiltag. Eventuelle konkrete anvisninger på opfølgende tiltag skal efterleves af institutionen, og der følges op på disse ved næste års tilsyn.

Hvis den pædagogiske konsulent i forbindelse med tilsynet observerer konkrete enkeltstående forhold, der er skadelige for børns trivsel og udvikling kan forvaltningen udstede et strakspåbud. Et strakspåbud indebærer, at institutionen skal iværksætte tiltag, der med det samme ændrer uønsket praksis. Forvaltningen følger op inden for 14 dage. Strakspåbud kan også udstedes, hvis institutionen ikke lever op til et eller flere af de gældende lovkrav, retningslinjer, anbefalinger mv.

Opfølgning på tilsyn ved bekymring eller alvorlig bekymring

Københavns Kommune har fokus på at udvikle høj pædagogisk kvalitet for alle børn. I nogle institutioner kan der i perioder være behov for, at forvaltningen træder tæt sammen om og med institutionen for at understøtte dette arbejde. Når tilsynet giver anledning til bekymring for den pædagogiske kvalitet, igangsætter forvaltningen altid en *Særlig indsats til udvikling af pædagogisk kvalitet*.

En *Særlig indsats til udvikling af pædagogisk kvalitet* er et toårigt forløb, hvor institutionen arbejder målrettet med at udvikle rammerne for børnenes trivsel, udvikling, læring og dannelse. Forvaltningen understøtter i perioden institutionen med ledelsessparring, faglig opkvalificering og hjælp til at fokusere på de opgaver, der styrker relationer mellem børn og voksne.

Hvis forvaltningen på baggrund af tilsynet bliver alvorligt bekymrede for den pædagogiske kvalitet eller andre forhold i institutionen, vil der i forlængelse af tilsynet altid blive iværksat et *skærpet tilsyn* og udarbejdet en handleplan. Handleplanen beskriver kort og præcist, hvilke alvorligt bekymrende forhold der er konstateret, hvilke forandringer der skal ske i perioden med *skærpet tilsyn*, hvor hurtigt tiltag skal sættes i gang, samt hvordan og hvornår forvaltningen følger op. Det er institutionens ledelse, der er ansvarlig for at rette op på de forhold, der har givet anledning til den alvorlige bekymring, og forvaltningen sørger for, at institutionen får den hjælp og støtte, der er behov for i processen.

Når forvaltningen fører *skærpet tilsyn*, vil en pædagogisk konsulent komme på et eller flere uanmeldte tilsynsbesøg og foretage observationer af den pædagogiske praksis med fokus på de alvorligt bekymrende forhold. Det skærpede tilsyn ophæves, så snart institutionen har bragt orden i de forhold, som har givet anledning til at iværksætte det skærpede tilsyn.

Fakta om dette års tilsyn

Dato og tidspunkt for observationer: Der er blevet observeret på alle de fire matrikler på følgende dage og tidspunkter:

Skrammel: Mandag d.16. marts fra 13.00 -15.30

Pomfritten: Tirsdag d.17. marts fra 13.00 - 15.30

Græshoppen: Onsdag d.18. marts fra 13.30 - 15.45

Emdrup Søgård: Mandag d.23. marts fra 13.00 - 15.30

Faglig dialog blev afholdt d. 25-03-2026

Ved den faglige dialog deltog Til den faglige dialog deltog KKFO-leder, to medarbejder repræsentanter, en forældrerepræsentant og pædagogisk konsulent.

Der var ikke repræsentation fra skolelederen samt fra to af de i alt fire matrikler

Tilsynet er afsluttet d. 11-05-2026

Tilsyn er gennemført af pædagogisk konsulent Mikael Dahl Kristiansen

Generelle bemærkninger

Informationer om institutionen, observationer og faglig dialog, der vurderes at være relevante i forbindelse med det gennemførte tilsyn.

Det er vigtigt at pointere at rapporten er en gennemskrivning af observationerne på tværs af fire forskellige matrikler.

Beskrivelse af eventuelle strakspåbud

Eventuelle øvrige bemærkning og aftaler vedrørende opfølgning på tilsynet

Samspil og relationer mellem børn og voksne

Vurdering

Det vurderes på baggrund af observationer og faglig dialog, at institutionen skal justere indsatsen

Begrundelse for vurderingen

Under observationerne ses:

- Det pædagogiske personale er ofte imødekomende og lydhøre overfor børnene.
- Det pædagogiske personale er altid eller næsten altid tilgængelige for børnene og tilbyder trøst og omsorg, når børnene er usikre, bange eller kede af det.
- Det pædagogiske personale er ofte nærværende og fordybet i samspillet med børnene.
- Dialogen mellem børnene og det pædagogiske personale er ofte ligeværdig (det vil sige, at børnenes synspunkter også vægtes), og børnene er engageret.
- Læringsmiljøet bærer ofte præg af tydelig organisering, hvor personalet motiverer til det gode samspil mellem børn og voksne.

Ved ankomsten til KKFO'en på tværs af matriklerne ses det, at børnene flere steder mødes af en struktureret ramme, hvor visuelle oversigter over dagens og ugens aktiviteter er tilgængelige. Dette skaber en tydelig indgang til dagen og giver børnene mulighed for at orientere sig. I nogle afdelinger er der desuden etableret en fast modtagefunktion, hvor en medarbejder er placeret ved indgangen og hilser på børnene, stiller spørgsmål til deres dag og guider dem i forhold til fremmøde. Dette fremstår som en ændret praksis fra tidligere, hvor modtagelsen i mindre grad var tydeligt organiseret, og hvor ikke alle børn blev mødt ved ankomst.

Efter ankomsten bevæger børnene sig ind i forskellige rum og aktiviteter, hvor medarbejderne er fordelt i zoner. I flere situationer ses medarbejdere, der henvender sig til børnene i en rolig og imødekomende tone og anvender anerkendende udsagn i deres kontakt. I aktiviteter som ved tegnebordet og i værksteder tager medarbejderne initiativ til samtaler med børnene om både deres igangværende aktiviteter og hverdagsoplevelser. Her opstår dialoger, hvor der er mulighed for gensidig udveksling, og hvor børnene inviteres til at fortælle.

I relationen til det enkelte barn ses der situationer, hvor medarbejderen går i børnehøjde og indgår i et mere vedvarende samspil. Dette kommer fx til udtryk i kreative aktiviteter, hvor medarbejderen støtter barnet i en proces, såsom at lave en bog eller en kreativ genstand. Her er medarbejderen guidende og hjælper barnet videre i arbejdet. Samtidig ses der situationer, hvor regulering primært sker gennem korte anvisninger og brug af negationer, særligt i forbindelse med materialer og adfærd. I disse situationer får samspillet karakter af at være handlingsregulerende, hvor fokus er på at stoppe en handling frem for at udfolde barnets intention.

I aktiviteter som spil, byggeri og bevægelseslege deltager medarbejderne i varierende grad. I byggerum og spil indgår medarbejdere aktivt i spil med børnene, forklarer regler og deltager i samtaler, som kan tage udgangspunkt i børnenes erfaringer, fx om familie eller traditioner. I bevægelsesaktiviteter som stikbold, bordtennis og lege som "jeg melder krig" ses medarbejdere, der både instruerer og deltager aktivt. Børnene er engagerede og bidrager med egne initiativer, men dialogen er ofte knyttet til regler og struktur i aktiviteten.

I aktiviteter med høj intensitet, særligt i større grupper, er samspillet præget af kollektive beskeder og gentagne anvisninger. Medarbejderne arbejder med at skabe ro og struktur gennem regler, men indtager ofte en position, hvor fokus er på regulering af gruppen. Dette ses blandt andet i en af stikboldsaktiviteterne, hvor kommunikationen gentages flere gange, og hvor konflikter og uhensigtsmæssigt sprog løbende adresseres. I nogle tilfælde påvirker organiseringen deltagelsesmulighederne, fx når børn i perioder er passive i aktiviteten.

I fællesrum ses medarbejdere, der forsøger at være tilgængelige for flere børn samtidig. Dette medfører, at dialoger ofte afbrydes eller bliver kortvarige, da medarbejderen håndterer flere henvendelser parallelt. I situationer, hvor et barn efterspørger støtte, fx i forhold til at finde en legekammerat, ses der en opmærksomhed på barnets behov, og medarbejderen forsøger at undersøge muligheder sammen med barnet.

I mindre grupper, som i legestuer eller værksteder, ses der i højere grad mulighed for fordybende samspil. Her indgår medarbejderen i længerevarende dialoger med børnene om deres aktiviteter og erfaringer. Samtidig ses det, at medarbejderen i nogle situationer fastholder egne forklaringer, selv når børnene forsøger at bringe egne perspektiver ind i samtalen.

Udendørs er medarbejderne fordelt i forskellige funktioner, hvor nogle er placeret ved faste stationer, mens andre deltager aktivt i børnenes leg. Der ses eksempler på medarbejdere, der igangsætter fælles aktiviteter som hockey og dåseskjul og deltager aktivt sammen med børnene. Dette skaber fælles engagement og mulighed for samspil gennem leg. Samtidig ses der situationer, hvor børn leger selvorganiseret over længere tid, mens medarbejderne i mindre grad er direkte involveret.

Der opstår enkelte konflikter mellem børnene, hvor der anvendes uhensigtsmæssigt sprog. I nogle tilfælde adresseres dette gennem fælles dialoger, mens det i andre situationer ikke umiddelbart bliver taget op. På tværs af observationerne ses det, at medarbejderne generelt er til stede og opmærksomme på børnene, men at samspillet ofte er opdelt i kortere sekvenser, hvor medarbejderne skifter mellem opgaver, aktiviteter og regulering af grupper. Organiseringen af læringsmiljøet er kendetegnet ved forskellige rum og zoner, som understøtter forskellige aktiviteter. Den fysiske opdeling giver flere steder mulighed for ro og fordybelse, fx i kreative rum. Samtidig ses det, at aktiviteter i nogle tilfælde åbnes og lukkes afhængigt af medarbejdernes tilgængelighed, og at information om aktiviteter ikke altid er entydig for børnene. Dette medfører, at børn i perioder må orientere sig på ny eller afbryde aktiviteter, hvilket påvirker kontinuiteten i samspillet.

Samlet set ses en praksis, hvor medarbejderne indgår i kontakt og aktiviteter med børnene i mange forskellige sammenhænge, men hvor samspillet varierer i varighed, dybde og organisering afhængigt af kontekst, aktivitet og struktur.

I den faglige dialog fremgår det, at **1) Fysiske rammer og organisering**

Der tales om betydningen af de fysiske rammer for børnenes muligheder for fordybelse og samspil. Det fremhæves at på en af matriklerne har den fysiske ramme en betydning for samspillet, hvilket giver anledning til overvejelser om, hvordan man både kan understøtte fællesskaber og samtidig bevare en god stemning. Der drøftes, hvordan rammerne bedst kan udnyttes i praksis, herunder at værkstedsfaciliteter deles med klubben, hvilket påvirker anvendelsen. Samtidig indgår refleksioner over, hvordan organiseringen af aktiviteter har betydning for børnenes bevægelsesmønstre, herunder at børnene i højere grad vil være runderende, hvis der ikke igangsættes aktiviteter.

2) Samspil, relationer og pædagogisk opmærksomhed

Der er fokus på modtagelsen af børnene, hvor det beskrives, at der er en opmærksomhed på at byde børnene velkommen og vise interesse for dem. Samtidig drøftes betydningen af i højere grad at have blik for børnenes perspektiver i samspillet. Der tales om medarbejdernes positionering i rummet, herunder at funktioner som indkrydsning også rummer en relationel og omsorgsmæssig dimension. Derudover indgår overvejelser om arbejdet med børn med særlige behov og en fælles opmærksomhed på, hvordan medarbejderne agerer i disse situationer.

3) Leg, aktiviteter og bevægelse

Der tales om betydningen af at igangsætte aktiviteter som en del af den pædagogiske praksis og som et middel til at skabe struktur i børnenes deltagelse. Bevægelsesaktiviteter drøftes i forhold til deres betydning for samspil mellem børnene. Der henvises til konkrete lege, hvor "jeg melder krig" fremhæves som velfungerende, mens stikbold på nogle matrikler beskrives som en aktivitet med flere udfordringer. Der indgår også refleksioner om, hvordan forskellige aktiviteter påvirker børnenes deltagelse og dynamikken i fællesskabet.

Eventuelle konkrete anvisninger på opfølgende tiltag

Det anvises at KKFO Lundehus skal arbejde med:

- Hvordan man som medarbejder agerer i de rum, hvor børnene ankommer og krydser sig ind, for at optimere på samspillet mellem medarbejdere og børn?

Børnefællesskaber og leg

Vurdering

Det vurderes på baggrund af observationer og faglig dialog, at institutionen skal justere indsatsen

Begrundelse for vurderingen

Under observationerne ses:

- Det pædagogiske personale er altid eller næsten altid aktive og guider børnene til at deltage i positive samspil med hinanden i forskellige børnefællesskaber.
- Det pædagogiske personale hjælper ofte børn udenfor de sociale fællesskaber med at blive inddraget i samspil med andre børn.
- Der er ofte balance mellem børneinitierede lege og voksenplanlagte lege, aktiviteter og rutinesituationer.
- Det pædagogiske personale lytter ofte til børnenes oplevelser i vokseninitierede aktiviteter og lader disse få indflydelse på aktiviteten.
- De fysiske læringsmiljøer inviterer ofte til forskellige former for leg og understøtter børns lyst til at lege, udforske og eksperimentere.

Når børnene ankommer til KKFO'en ses de fordele sig i mindre grupper omkring forskellige aktiviteter som tegning, konstruktion med plus-plusser, spil og mad. Fællesskaberne opstår spontant omkring det fælles tredje, hvor børnene taler sammen, udveksler idéer og indgår i legende samspil. I denne fase organiserer børnene i høj grad selv deres deltagelse, og flere fællesskaber opretholdes over tid uden væsentlig vokseninddragelse. Medarbejderne bevæger sig mellem grupperne og deltager i samtaler, men indgår i varierende grad aktivt i selve legen, hvilket betyder, at børnefællesskaberne i nogle situationer primært bæres af børnene selv.

I fællesrum og mindre aktivitetszoner ses der parallelle fællesskaber, hvor børn deltager i forskellige aktiviteter side om side. Fx opstår der kontinuerlige fællesskaber omkring spil som skak, hvor børn overtager deltagelsen fra hinanden, samt i kreative aktiviteter, hvor børn arbejder individuelt, men i et fælles rum med mulighed for samtale. I værkstedsaktiviteter er fokus ofte rettet mod det enkelte barns projekt, og fællesskabet udvikler sig i mindre grad som et fælles anliggende mellem børnene, selvom der opstår dialoger undervejs.

I vokseninitierede aktiviteter, som spillecafé, bevægelseslege og kreative forløb, er rammerne tydeligt strukturerede. Medarbejderen introducerer regler og organiserer deltagelsen, hvilket skaber et fælles udgangspunkt for børnene. Samtidig ses det, at børnenes egne input i varierende grad påvirker aktivitetens form, og deltagelsen er præget af løbende skift, hvor børn bevæger sig ind og ud af aktiviteten. I nogle tilfælde justeres aktiviteterne undervejs, fx når intensiteten stiger, hvilket påvirker dynamikken i fællesskabet.

I lege med høj intensitet, som plus-plus-legen eller bevægelseslege i salen, opstår der situationer, hvor legen udvikler sig til mere fysisk og højlydt aktivitet. Her ses det, at medarbejderne forsøger at regulere fællesskabet gennem gentagne anvisninger om adfærd og stemmebrug. I enkelte situationer ændres dynamikken, når medarbejderen går tættere på børnene og indgår i dialog, hvilket skaber et mere roligt og fælles fokus.

I større fælles aktiviteter som stikbold og høvdingebold deltager mange børn i et organiseret fællesskab med faste regler og holdinddeling. Børnene er engagerede i spillet, men organiseringen medfører, at nogle børn i perioder er passive, fx når de er ude af spillet. Dette skaber variation i deltagelsesmulighederne inden for fællesskabet. Der opstår løbende uenigheder om regler og samarbejde, og konflikter håndteres gennem fælles stop og dialog, men gentager sig i flere tilfælde undervejs.

I udendørs aktiviteter ses både større organiserede fællesskaber og mindre selvorganiserede lege. I lege som "jeg melder krig" og hockey deltager medarbejderen aktivt og inviterer børn ind i fællesskabet. Børnene bidrager med egne idéer, fx i forhold til legens indhold, og der opstår et engageret fællesskab omkring aktiviteten.

Parallelt med de organiserede aktiviteter opstår der mindre fællesskaber, hvor børn samarbejder om fx strategisk leg eller konstruktion. I sandkassen, når der køres på mooncars og i konstruktionsrum ses børn fordybe sig i længerevarende lege, hvor de selv organiserer roller og indhold. Disse fællesskaber er stabile over tid og præget af samarbejde og fælles mål.

Der ses også situationer, hvor børn anvender uhensigtsmæssigt sprog over for hinanden, og hvor konflikter enten håndteres af børnene selv eller adresseres af medarbejderne i varierende grad. I nogle tilfælde fortsætter adfærden over tid, hvilket påvirker dynamikken i fællesskabet.

De fysiske læringsmiljøer er organiseret i forskellige zoner, som understøtter forskellige former for leg og fællesskaber, herunder stille aktiviteter, kreative processer og fysisk udfoldelse. Samtidig opstår der i perioder udfordringer med støjniveau og intensitet, som påvirker mulighederne for fordybelse og stabile fællesskaber. Tilgængeligheden af rum og aktiviteter varierer desuden, idet nogle områder i perioder er lukkede eller afhænger af medarbejdernes tilstedeværelse, hvilket påvirker børnenes deltagelsesmuligheder.

På tværs af observationerne ses det, at børnene generelt har gode muligheder for at etablere og indgå i fællesskaber, særligt i de børneinitierede lege. Samtidig er der variation i, hvordan fællesskaber understøttes, guides og udvikles af medarbejderne, samt i balancen mellem børnenes egne initiativer og de voksenplanlagte aktiviteter.

I den faglige dialog fremgår det, at **1) Balance mellem vokseninitiering og børneinitieret leg**

Der tales om en løbende balance i den pædagogiske praksis mellem at igangsætte aktiviteter som medarbejder og at give plads til, at børnene selv finder på og udvikler lege. Der er dialog om, hvad det betyder for børnenes deltagelse, når medarbejderne i højere grad sætter aktiviteter i gang, og hvordan dette påvirker børnenes mulighed for selvinitiering. Samtidig rettes der opmærksomhed mod, hvordan medarbejderne kan understøtte, at børnene selv tager initiativ, og hvilke pædagogiske greb der kan fremme dette i praksis.

2) Rum, organisering og medarbejderpositioner

Der beskrives en organisering, hvor nogle rum er voksenstyrede, mens andre er åbne for børnenes egen leg og selvstændige brug. I denne sammenhæng indgår også en funktion ved indkrydsning, hvor medarbejderen har en fast position. Der tales om, hvordan denne placering rummer mere end en praktisk funktion, og hvordan den hænger sammen med den samlede organisering af dagen. Derudover indgår en opdeling mellem aktiviteter med høj intensitet udenfor og roligere aktiviteter indenfor, hvilket danner en struktur for børnenes bevægelse mellem forskellige typer af deltagelse.

3) Regler, forhandling og konflikter i leg

Der er fokus på børnenes diskussioner om regler i leg og spil, og hvad det betyder for fællesskabet, når regler ikke er tydeligt etableret. Der tales om, hvordan manglende fælles forståelse kan give anledning til konflikter, og hvordan regler fungerer som en ramme for legen. Samtidig beskrives det, at forhandling om regler er en del af legen, og at dette ses som en kompetence, børnene udvikler. Der gives også eksempler på sproglige justeringer i aktiviteter, som når begrebet "død" erstattes med "ude", hvilket ændrer forståelsen af deltagelse i spil.

4) Struktur, fælles regler og sproglig praksis

Der arbejdes med faste og genkendelige regler i bestemte aktiviteter, fx i forbindelse med PlayStations aktiviteten på en af matriklerne. Her er der etableret en ensartet praksis med tydelige konsekvenser, hvor børnene får et "gult kort" ved støj og et "rødt kort", hvis adfærden fortsætter, hvilket medfører, at aktiviteten afsluttes for barnet. Der beskrives en fælles tilgang blandt medarbejderne til at anvende disse regler, hvilket skaber ensartethed i praksis. Samtidig indgår sproget som en del af reguleringen, hvor der arbejdes med tydelige formuleringer og fælles begreber i kommunikationen med børnene.

Eventuelle konkrete anvisninger på opfølgende tiltag

Det anvises at KKFO Lundehus skal arbejde med:

- Hvordan børnenes perspektiver i højere grad kan komme til udtryk i de pædagogisk planlagte aktiviteter?

Kommunikation og bevægelse

Vurdering

Det vurderes på baggrund af observationer og faglig dialog, at institutionen skal justere indsatsen

Begrundelse for vurderingen

Under observationerne ses:

- Det pædagogiske personale agerer ofte som sproglige rollemodeller for børnene.
- Det pædagogiske personale arbejder ofte systematisk med sprogunderstøttende strategier.
- Det pædagogiske personale har altid eller næsten altid fokus på og anerkender andre udtryksformer end de verbale.
- Det pædagogiske personale agerer ofte som rollemodeller ift. bevægelse og brug af kroppen.
- Læringsmiljøet inviterer altid eller næsten altid til at fremme børns kendskab til naturen.

I de observerede aktiviteter indgår medarbejderne i dialoger med børnene om både konkrete aktiviteter og personlige oplevelser. Ved ankomst og i overgange ses det, at børnene mødes med et imødekomende sprog, hvor der spørges ind til deres dag og interesser. Samtalerne tager ofte udgangspunkt i børnenes aktuelle situationer, såsom spil, tegninger eller oplevelser fra hverdagen. Børnene bidrager med egne fortællinger, og der forekommer turtagning i dialogerne, hvor både børn og medarbejdere deltager.

Samtalerne bevæger sig mellem forskellige emner, herunder kreative aktiviteter, spil og personlige erfaringer. I flere situationer ses det, at medarbejderne anerkender børnenes bidrag og indgår i deres univers, fx ved at tale om digitale spil eller kommentere på børnenes tegninger. Samtidig ses det, at dialogerne i nogle tilfælde får en mere voksenstyret karakter, hvor medarbejderen hurtigt tager ordet videre eller fortolker barnets udsagn frem for at stille undersøgende spørgsmål. Dette påvirker den tid og plads, børnene har til at formulere og uddybe deres egne perspektiver.

I kommunikationen anvendes både anerkendende udsagn og mere styrende formuleringer. I regulerende situationer ses det, at medarbejderne benytter korte anvisninger og i nogle tilfælde negationer, særligt i forbindelse med adfærd eller brug af materialer. Dette skaber en kommunikationsform, hvor fokus i højere grad er rettet mod at ændre handlinger end mod at udfolde børnenes sproglige udtryk. I situationer, hvor medarbejderen går i børnehøjde og indgår i længerevarende dialoger, ses der en større grad af turtagning og fordybelse i samtalen.

Der ses variation i arbejdet med at understøtte børnenes sproglige udvikling. I nogle situationer anvendes spørgsmål og forklaringer, som inviterer børnene til refleksion, fx i samtaler om begreber eller fænomener. Samtidig fremstår arbejdet med sprog i flere sammenhænge som situationsbestemt, hvor dialogerne ofte er korte og ikke systematisk udbygges over tid. Dette ses særligt i uformelle kontekster som ved måltider, i fællesrum eller omkring tegne- og læseaktiviteter, hvor nogle børn deltager aktivt i dialoger, mens andre i mindre grad inddrages.

I aktiviteter som værksted, spil og bordtennis indgår medarbejderne i vejledning og forklaringer, der understøtter børnenes forståelse af aktiviteterne. Her gives instruktioner og beskrivelser af fremgangsmåder, og børnene guides i deres deltagelse. I nogle situationer fastholder medarbejderen egne forklaringer, selv når børnene forsøger at bringe nye perspektiver ind, hvilket påvirker dialogens gensidighed.

I mindre grupper, særligt i kreative aktiviteter og spil, er der mulighed for længerevarende samtaler. Her ses det, at medarbejderen i flere tilfælde følger børnenes initiativer og indgår i dialoger om deres erfaringer og idéer. I disse situationer er der en større grad af fælles opmærksomhed, og børnene bidrager aktivt til samtalen.

I bevægelsesaktiviteter deltager medarbejderne aktivt og organiserer lege som stikbold, høvdingebold, hockey og dåseskjul. Medarbejderne instruerer i regler og teknik og giver opmuntringer undervejs. Børnene deltager engageret i aktiviteterne, og der skabes rammer for fysisk udfoldelse. Samtidig ses det, at de fysiske lege i flere tilfælde fastholdes i en bestemt struktur uden løbende variation eller differentiering, hvilket medfører, at nogle børn i perioder er mindre aktive deltagere.

I aktiviteter med høj intensitet, særligt i større grupper, arbejder medarbejderne med at regulere lydniveau og adfærd gennem kollektive beskeder. Effekten af disse reguleringer er ofte kortvarig, og aktiviteterne udvikler sig i perioder til et højt intensitet- og lydniveau. I nogle tilfælde justeres aktiviteten undervejs, fx ved at ændre organiseringen, hvilket positivt påvirker deltagelsesmulighederne og dynamikken i legen.

I situationer, hvor der opstår konflikter eller uhensigtsmæssig adfærd i bevægelseslege, stoppes aktiviteten, og der tages dialoger med børnene om regler og samspil. Dette bidrager til at tydeliggøre rammerne for deltagelse. Samtidig ses det, at der opstår gentagende konflikter når der ikke justeres i aktivitetens format.

I både indendørs og udendørs aktiviteter ses det, at medarbejderne fungerer som rollemodeller ved selv at deltage i leg og bevægelse. Dette skaber nærhed til børnene og understøtter deres deltagelse. I nogle situationer forløber lege uden løbende justering, selv når der opstår behov for at tilpasse intensitet eller organisering.

Samlet set ses en praksis, hvor medarbejderne indgår i både kommunikation og bevægelse med børnene i mange forskellige sammenhænge. Der er variation i dialogernes længde og dybde samt i udviklingen af de fysiske aktiviteter, og arbejdet med sprog og bevægelse fremstår i flere situationer som afhængigt af kontekst og den enkelte medarbejders tilgang.

I den faglige dialog fremgår det, at **1) Bevidsthed om sprogarbejde i praksis**

Der tales om, at arbejdet med sprog ikke altid er en eksplicit og bevidst del af medarbejdernes praksis, men i højere grad foregår situations- og kontekstbestemt. Medarbejderne kan genkende denne beskrivelse og reflekterer over, hvordan sproget indgår i hverdagen uden nødvendigvis at være systematisk tilrettelagt. Der peges på, at sprogarbejdet varierer afhængigt af aktivitet, kontekst og tilstedeværelse, og at det ikke fremstår ensartet på tværs af situationer.

2) Sprogunderstøttende strategier og muligheder i hverdagen

Der tales om anvendelsen af sprogunderstøttende strategier og om, hvordan disse kan bringes i spil i forskellige situationer. Det fremhæves, at mulighederne for længerevarende dialoger afhænger af konteksten, og at der er særlige situationer – ”gyldne øjeblikke” – hvor der er bedre mulighed for at skabe fordybelse i samtalerne. Der er opmærksomhed på, hvordan disse øjeblikke kan udnyttes i praksis til at skabe mere sammenhængende dialoger med børnene.

3) Kommunikation og børnenes indbyrdes sprogbrug

Der tales om brugen af sproglige tilgange, herunder anvendelsen af negationer i kommunikationen med børnene. Derudover tales der om en udvikling i børnegruppen, hvor flere børn udfordrer rammerne gennem brug af groft sprog og uhensigtsmæssig adfærd. Dette danner grundlag for en længere dialog om, hvordan medarbejderne møder og håndterer denne udvikling i deres daglige praksis.

Eventuelle konkrete anvisninger på opfølgende tiltag

Det anvises at KKFO Lundehus skal arbejde med:

- Hvordan der de gyldne øjeblikke bedre kan gribes i den daglige praksis?
- Hvordan der skabes en større ensartethed i bevægelsesaktiviteterne, så konflikterne mindskes og at børnene undgår at blive passive deltagere?

Forældresamarbejde

Vurdering

Det vurderes på baggrund af den faglige dialog, at institutionen skal vedligeholde indsatsen

Begrundelse

I den faglige dialog kommer det til udtryk, at:

- Fritidsinstitutionen og forældrene har ofte en ligeværdig og konstruktiv dialog om børnenes trivsel, læring og udvikling.
- Fritidsinstitutionen inviterer altid eller næsten altid forældrene ind i et mere intensivt og systematisk samarbejde om børn, der i kortere eller længere perioder har behov for et særligt fokus for at trives, lære og udvikle sig.
- Forældrerådet kender og inddrages altid eller næsten altid i deres opgaver.
- Forældrene møder i hverdagen altid eller næsten altid medarbejdere, der er imødekommende, og som samarbejder med forældrene i forhold til at understøtte barnets trivsel i familien.

I den faglige dialog fremgår det desuden, at **1) Daglig forældrekontakt og samarbejdsformer**

Der beskrives en praksis, hvor der i det daglige er løbende samtaler med forældre i forbindelse med aflevering og afhentning. Disse uformelle dialoger suppleres af mere formelle samtaler, som iværksættes ved behov. Forældrerådet indgår som samarbejdspartner for ledelsen og er involveret i forskellige arrangementer som fx sommerfest. Derudover deltager forældrerådet i drøftelser af pædagogiske temaer, hvilket skaber en kobling mellem forældre og det pædagogiske arbejde.

2) Kommunikation og rammesætning i forældresamarbejdet

Der tales om behovet for en tydeligere ramme for kommunikationen med forældre. Der gives eksempler på situationer, hvor forældre henvender sig tæt på lukketid med ønske om længere samtaler, hvilket håndteres forskelligt blandt medarbejderne. Derudover drøftes håndtering af længere beskeder på AULA, hvor der peges på muligheden for i stedet at henvise til telefonisk kontakt eller møder frem for skriftlig dialog.

3) Indblik i pædagogisk praksis og feedbackkultur

Der er en dialog om, hvordan forældre kan få større indsigt i den pædagogiske hverdag. Det drøftes, om en feedbackkultur på forældremøder kan bidrage til dette, fx ved at synliggøre processer og tanker bag det daglige arbejde. Erfaringer fra en anden kontekst fremhæves, hvor dette allerede er integreret, blandt andet på grund af en mangfoldig forældregruppe. Samtidig understreges det, at en sådan praksis skal tilpasses den konkrete kontekst og ikke kræve omfattende forberedelse.

4) Overgange og betydningen af morgenåbning

Der tales om morgenåbningens funktion som en del af samarbejdet med forældre. Det beskrives, hvordan denne ramme giver børnene en rolig start på dagen og samtidig skaber mulighed for kort dialog mellem forældre og medarbejdere. Morgenåbningen fremstår som en situation, hvor både børn og forældre mødes, og hvor der kan etableres kontakt og udveksles informationer i begyndelsen af dagen.

Eventuelle konkrete anvisninger på opfølgende tiltag

Sammenhæng i overgange

Vurdering

Det vurderes på baggrund af den faglige dialog, at institutionen skal vedligeholde indsatsen

Begrundelse

I den faglige dialog kommer det til udtryk, at:

- Fritidsinstitutionen arbejder altid eller næsten altid systematisk og sammen med skolen med at sikre, at børn får gode og sammenhængende overgange fra dagtilbud til fritidsinstitution/ skole til fritidscenter.
- Fritidsinstitutionen/ skolen deltager altid eller næsten altid sammen med dagtilbud og fritidscenter i Stærkt Samarbejde og forholder sig aktivt og reflekterende til målene i samarbejdsaftalen.
- Fritidsinstitutionen skaber sammen med skolen altid eller næsten altid en sammenhængende overgang mellem skolens undervisningsdel og fritidsinstitutionen.
- Fritidsinstitutionen fremmer ofte børnenes kendskab til og samspil med andre typer af fritidstilbud, herunder idrætsforeninger og kulturtilbud.

I den faglige dialog fremgår det desuden, at **1) Overgange mellem institutioner**

Der beskrives gode erfaringer med overgangsarbejdet fra børnehave til skole og KKFO, som også er blevet formidlet i et fælles netværk KKFO-netværk. Fokus har derfor været rettet imod overgangen fra KKFO til klub. I den forbindelse er der igangsat initiativer, hvor samarbejde mellem institutioner er i fokus, herunder møder mellem forskellige KKFO'er med henblik på at skabe bedre forståelse for, hvad klubtilbuddene indebærer.

2) Samarbejde og forberedelse til klub

Der er konkrete eksempler på samarbejde mellem KKFO'er, hvor der er blevet talt om procedurer for opskrivning til klub samt indholdet i klubtilbuddet. På Lundehus KKFO er der etableret en miniklub, som afholdes ugentligt på tværs af husene. Denne aktivitet fungerer som en introduktion til en form for klubtilbud og giver børnene mulighed for at få kendskab til rammer og aktiviteter, inden de starter i klub.

3) Børneperspektiv og oplevelse af overgang

Der tales om den sårbarhed, der kan være forbundet med at starte et nyt sted som barn, særligt når det er et miljø, barnet ikke kender. I denne sammenhæng fremhæves det, at der opleves en forskel i bevidstheden om overgange, hvor opfattelsen er at klubtilbuddene i mindre grad har samme fokus som ved overgangen fra børnehave til KKFO. Dette har betydning for, hvordan børnene møder det nye tilbud.

4) Vidensoverlevering og kontinuitet

Der drøftes udfordringer i forbindelse med overlevering af viden fra KKFO til klub. Det beskrives, at overleveringer ikke altid anvendes konstruktivt i klubberne, hvilket påvirker kontinuiteten i arbejdet omkring det enkelte barn. Samtidig peges der på erfaringer fra maj-perioden i KKFO, hvor der arbejdes med at skabe en base for børnene med fokus på trivsel og udvikling. Denne tilgang nævnes som et element, der potentielt kan overføres til klubkonteksten. I denne kontekst italesættes det at skal rammesættes i en systematik som minder om overgangen børnehave til KKFO og skole.

Eventuelle konkrete anvisninger på opfølgende tiltag

Evalueringskultur

Vurdering

Det vurderes på baggrund af den faglige dialog, at institutionen skal vedligeholde indsatsen

Begrundelse

I den faglige dialog kommer det til udtryk, at:

- Fritidsinstitutionen arbejder altid eller næsten altid systematisk med trivsel og opfølgning.
- Fritidsinstitutionen arbejder altid eller næsten altid systematisk med at sikre ensartethed i kvaliteten af den pædagogiske praksis på tværs af afdelinger og matrikler.
- Der er etableret en evalueringskultur i fritidsinstitutionen, som altid eller næsten altid udvikler og kvalificerer det pædagogiske læringsmiljø.
- Fritidsinstitutionen arbejder ofte med at inddrage børnenes perspektiver i den løbende dokumentation og evaluering.

I den faglige dialog fremgår det desuden, at **1) Samarbejde, TOPI og videndeling på tværs**

Der beskrives et samarbejde både internt og eksternt, hvor der særligt på én matrikel er et velfungerende samarbejde med skolen omkring flersprogede børn, mens samarbejdet med andre aktører som idrætsakademiet er mindre udbredt. Internt er medarbejderne organiseret i teams opdelt på årgange, hvor der foregår videndeling mellem teams, især når børn deltager i aktiviteter på tværs. Der afholdes løbende møder i form af husmøder på matriklerne, personalemøder og LP-møder, hvor børnegennemgange og evaluering af aktiviteter indgår som en del af praksis. To gange årligt er der børnegennemgang af alle børn, hvor der anvendes trivselsskemaer inspireret af TOPI.

2) Børneinddragelse og fælles aktiviteter

Der afholdes børnemøder på matriklerne med forskellig frekvens, hvor børnene inddrages i fællesskabet, fx i forbindelse med månedsfødselsdage. Derudover er der fokus på at udvikle aktiviteter på tværs af matriklerne, såsom svømmehalsture og kreative forløb. Der arbejdes samtidig med at skabe et ensartet serviceniveau på tværs, så børnene møder genkendelige rammer uanset matrikel.

3) Struktur og kontinuitet i ferieperioder

I ferieperioder samles aktiviteterne på én matrikel, hvor der er etableret en genkendelig struktur for både børn og medarbejdere. I denne sammenhæng arbejdes der med overlevering af viden om børn med særlige behov, med fokus på at reducere personafhængighed i praksis. Det beskrives, at denne organisering bidrager til større tryghed for både børn og medarbejdere sammenlignet med tidligere praksis, hvor der blev skiftet matrikel.

Eventuelle konkrete anvisninger på opfølgende tiltag

Institutionens kommentarer

Institutionens beskrivelse af opfølgning på sidste års tilsyn

Her beskriver institutionens leder i korte træk, hvordan institutionen har arbejdet med opfølgning og eventuelle anvisninger i perioden siden sidste tilsyn

Indledning

Samlet set er vi tilfredse med tilbagemeldingen fra det pædagogiske tilsyn. Der blev peget på to udviklingsområder, som den pædagogiske konsulent anbefalede, at vi arbejdede videre med:

- Visuel understøttelse – særligt i overgangen fra skole til KKFO
- Digitale aktiviteter i den pædagogiske praksis

1. Arbejdet med visuel understøttelse

Arbejdet blev indledt med en fælles drøftelse af tilsynets anbefalinger på personalemødet i august. Efterfølgende blev drøftelserne videreført i de enkelte afdelinger.

På teamkoordinatormøder i august og september blev det besluttet, at skrammellegepladsen skulle fungere som prøveområde for afprøvning af forskellige former for visuel støtte. Erfaringerne herfra skulle efterfølgende deles med de øvrige afdelinger.

I oktober blev der afholdt et oplæg med inspiration udefra, hvilket bidrog til en mere fælles tilgang til det visuelle udtryk. I forbindelse med opstarten af en NEST-proces deltog TRIO i et besøg i Aarhus, hvor der blev indhentet erfaringer med arbejdet med visuel guidning i praksis.

Herefter blev der igangsat en proces mod en større grad af standardisering af det visuelle udtryk med afsæt i NEST-principperne, tilpasset vores lokale kontekst.

Der er opnået enighed om følgende:

- Opsætning af en dagstavle med struktur efter princippet: *hvem – hvor – hvad*
- Opsætning af en ugetavle (frivillig for afdelingerne)
- Indkøb af piktogrammer til alle afdelinger
- Ensartethed i piktogrammer mellem skole og KKFO for at sikre genkendelighed for børnene

Der er desuden udpeget en piktogramansvarlig i hver afdeling, som skal understøtte implementeringen. Målet er, at de visuelle systemer er fuldt implementeret ved opstarten af maj-børnene.

Forældrerådet blev orienteret i december. Der var delte holdninger til brugen af piktogrammer, men det blev tydeliggjort, at arbejdet er forankret i NEST-tilgangen og understøtter inkluderende læringsmiljøer.

Alle afdelinger har arbejdet med at styrke den visuelle understøttelse gennem året. Efter jul ses en øget fælles forståelse og begyndende ensretning af praksis.

2. Arbejdet med digitale aktiviteter

Arbejdet med digitale aktiviteter har i høj grad været decentralt organiseret, hvor de enkelte afdelinger selv har haft ansvar for tilgangen.

Der er igangsat indkøb af iPads, men ressourcen er endnu ikke tilstrækkelig til fuld implementering. Samtidig er der forskellige pædagogiske tilgange til brugen af digitale aktiviteter.

Der har været en generel opmærksomhed på området, men der er endnu ikke opnået en fælles retning eller standard for, hvordan digitale aktiviteter skal indgå i den pædagogiske praksis.

Arbejdet har derfor været præget af lokale initiativer, hvor den enkelte afdeling eller hus har måttet finde sin egen tilgang.

Institutionens kommentarer til dette års tilsynsrapport

Institutionens kommentarer til tilsynsrapporten udarbejdes i institutionens forældreråd/den selvejende bestyrelse, hvor institutionen er repræsenteret med både et forældre-, et medarbejder- og et ledelsesperspektiv. Kommentarerne er således et udtryk for en tilbagemelding fra den samlede institution.

Hvilke resultater vil institutionen fremadrettet være særligt optaget af at ændre?

Samspil og relationer I Fokus: At styrke kvaliteten i de voksnes samspil med børnene – særligt i overgange og i fællesrum med mange aktiviteter.

Kommunikation I Fokus: At styrke det sproglige læringsmiljø og sikre et tydeligt børneperspektiv i dialogen.

Bevægelse I Fokus: At skabe større ensartethed og kvalitet i bevægelsesaktiviteter på tværs af husene.

Fokus: At understøtte inkluderende og bæredygtige børnefællesskaber i alle aktiviteter.

Hvordan vil institutionen imødekomme tilsynets eventuelle anvisninger på opfølgende tiltag?

Samspil og relationer Der arbejdes med at styrke den voksnes rolle i mødet med børnene gennem tydelighed, nærvær og imødekommenhed.

Kommunikation Der arbejdes systematisk med at styrke den sproglige praksis gennem brug af "de gyldne øjeblikke" i hverdagen.

Bevægelse Organiseringen af bevægelsesaktiviteter justeres med henblik på at reducere konflikter og øge deltagelse.

Børnefællesskaber Der arbejdes med at styrke regulering i fællesskabet frem for individfokus.

Hvordan vil institutionen sikre, at en positiv udvikling fastholdes?

Vi vil på personalemøder og afdelingsmøder arbejde systematisk med vores handlingsplaner og de anvisninger, vi har modtaget fra den pædagogiske konsulent.

Gennem fælles refleksion vil vi sætte fokus på vores egen praksis i KKFO'en og løbende justere den i overensstemmelse med anvisninger

Bilag 1

Institutionens selvregistrering

Selvregistreringen omhandler lovgivningsmæssige eller kommunale minimumskrav og er udfyldt af lederen af fritidsinstitutionen forud for tilsynsbesøget.

Spørgsmål i selvregistrering	Lederens svar
Er de forsikringsmæssige forhold vedrørende institutionen afklaret?	Ja
Overholder institutionen reglerne for befordring af børn?	Ja
Overholder institutionen kravene i bekendtgørelse om legetøjsstandard?	Ja
Overholder institutionen reglerne om røgfri miljøer?	Ja
Overholder institutionen Sundhedsstyrelsens anbefalinger om smitsomme sygdomme hos børn og unge?	Ja
Overholder institutionen hygiejneregler for køkkener i børneinstitutioner?	Ja
Er der særlige sundhedsmæssige problemstillinger i institutionen?	Nej
Overholder institutionen Sundhedsstyrelsens anbefalinger om medicingivning?	Ja
Har institutionen en opdateret sorg og kriseplan? (6-18 års institutioner)	Ja
Har institutionen lokale retningslinjer for håndtering og forebyggelse af vold, trusler og krænkende adfærd?	Ja
Er institutionens lukkedage planlagt i overensstemmelse med Københavns Kommunes retningslinjer for lukkedage?	Ja
Hvor mange pædagogiske dage har institutionen afholdt i det forløbne år?	0
Overholder institutionen Københavns Kommunes retningslinjer for journalisering, arkivering og brug af netværksdrev?	Ja
Er der gennemført en APV i institutionen inden for de sidste tre år?	Ja

Har institutionen en beredskabsplan?	Ja
--------------------------------------	----

Gennemføres der to årlige brandøvelser i institutionen?	Ja
---	----

Følges brandøvelserne op af en skriftlig evaluering?	Ja
--	----

Gennemføres daglig visuel inspektion af legepladsen?	Ja
--	----

Gennemføres kvartalsvis driftsinspektion af legepladsen?	Ja
--	----

Er der gennemført legepladsinspektion af legepladsteamet inden for de sidste tre år?	Ja
--	----

Er eventuelle bemærkninger fra legepladstilsynet udbedret?	Ja
--	----

Lever institutionen op til Københavns Kommunes målsætninger for KKFO'er?	Ja
--	----

Har institutionen valgt at arbejde med temaerne i den pædagogiske læreplan for dagtilbud i perioden fra børnenes start i KKFO'en frem til skolestart??	Nej
--	-----

Har institutionen valgt at arbejde med de seks kompetenceområder, der gælder for børnehaveklassen, i perioden fra børnenes start i KKFO'en frem til skolestart?	Ja
---	----

Har KKFO'en udarbejdet og offentliggjort en børnemiljø-vurdering inden for de sidste to år?	Ja
---	----
